

กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา: สาเหตุของปัญหาการค้างชำระหนี้

Student Loan Fund: Causes of Defaults for Repayment of SLF

วัชรารณ จันทนกุล* สัญญา เคนาภูมิ

Watcharaporn Jantanukul, SanyaKenaphoom

อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างมาก เนื่องจากการศึกษามีผลต่อการพัฒนาประเทศมาเป็นระยะเวลานานและมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อความรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่เสมอ ที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนส่วนใหญ่ มีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอในการศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องจัดตั้ง “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)” ขึ้น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงสายสามัญและสายอาชีวจนถึงระดับปริญญาตรีที่มาจากครอบครัวซึ่งมีรายได้น้อยกู้ยืมเงินเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน แต่หลังจากได้ให้การกู้ยืมเพื่อการศึกษาไปแล้วนั้น นักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและผ่านช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีไปแล้ว ไม่มีการกลับมาใช้หนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา นั้น จึงทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ ซึ่งสาเหตุของปัญหาการค้างชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีดังนี้ คือ ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ภาวะการมีงานทำของผู้กู้ บทบังคับในการลงโทษไม่ชัดเจนแน่นอน สิ่งเร้าจากภายนอก และปัจจัยภายในครอบครัว

คำสำคัญ: กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาการค้างชำระหนี้

Abstract

Education plays a crucial important role to Thailand due to it has an impact to country's development and educational system in Thailand has been reformed all the time to match the new trend of the globalization's knowledge. One of the most important problems for Thai students is insufficient fund for education. Therefore, government student loan fund (SLF) has been organized for secondary and university students from low income families to complete their education. After graduating and the 2 years of debt moratorium, the borrowers had not made a scheduled payment of interest or principal. It causes defaults for repayment of SLF. The causes of defaults for repayment of SLF were misunderstanding about SLF, unemployment after graduating, unclear rules and policies, outer stimulation, and family factors.

Keywords: Student Loan Fund, Defaults for Repayment of SLF Student Loan Fund

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษา ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (ปี พ.ศ. 2535-2539) และฉบับที่ 8 (ปี พ.ศ. 2540-2544) ที่เริ่มให้ความสนใจในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทางภาครัฐบาลจึงได้มุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือ การพัฒนา “คน” รัฐบาลจึงออกนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรของชาติได้มีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน จึงได้มีการจัดตั้งโครงการ “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” (กยศ.) ขึ้นโดยเริ่มต้นโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ในสมัย นายชวน หลีกภัย (นายกรัฐมนตรี) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 เห็นชอบหลักการโครงการดังกล่าว ในลักษณะเงินทุนหมุนเวียนตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 เริ่มให้นักเรียน นักศึกษากู้ยืมครั้งแรก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 (สุประพล พาพิโพธิ์ และสมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2548) ต่อมาเมื่อได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541” มีผลทำให้กองทุนฯ (กยศ.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืม สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศโดยรวม โดยทางกองทุนฯ (กยศ.) มุ่งหวังว่าผู้กู้ยืมจะสามารถเล่าเรียนได้สำเร็จตามหลักสูตร สามารถมีงานทำ มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม รวมถึงมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่รุ่นต่อไป ทั้งนี้หลังจากผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ (กยศ.) สำเร็จการศึกษา หรือเลิกกู้ยืมติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ปี ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ในการชำระหนี้คืนตามกฎหมาย ผู้กู้จะต้องนำเงินมาชำระหนี้ โดยเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา จะมีระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี นับจากที่ผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาหรือเลิกศึกษา ซึ่งผู้กู้จะต้องชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี เป็นระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระหนี้ โดยมีกำหนดระยะเวลา และอัตราร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (สุประพล พาพิโพธิ์ และสมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2548)

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 โดยกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ร่วมพิจารณาและเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อแก้ปัญหาทางสังคมเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จึงได้มีมติร่วมกันในหลักการโครงการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยที่กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล และ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ทำหน้าที่บริหารจัดการเงินให้กู้ยืมคณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 อนุมัติให้เริ่มดำเนินการกองทุนในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 กองทุนฯ จึงเริ่มเปิดให้กู้ยืมตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวนกว่า 3,652 ล้านบาท และได้รับการจัดสรรงบประมาณสมทบเป็นรายปีตามความจำเป็น โดยมีหลักการพื้นฐานว่า “เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย สำหรับศึกษาต่อตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญ และสายอาชีวศึกษา) จนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ รวมทั้งศึกษานอกระบบ ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตร และประเภทที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดโดยนักเรียน นักศึกษา

จะต้องชำระคืนพร้อมดอกเบี้ยอัตราต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้ว” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยซึ่งด้อยโอกาสทางการศึกษาอันจะมีส่วนสำคัญ ในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนและเป็นการสนองตอบต่อนโยบายการกระจายรายได้ และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน (สำนักงานประมาณรัฐสภา, 2558)

จะเห็นว่ารัฐบาลเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เน้นเอื้อประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาที่ด้อยโอกาสอย่างแท้จริงจึงประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 มีผลให้กองทุนฯ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2541 แต่เนื่องจากขณะนั้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในช่วงเวลาของการเตรียมการกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินและการบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวและเพื่อให้การปฏิบัติงานกองทุนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2541 มอบอำนาจให้อธิบดีกรมบัญชีกลางในฐานะกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ การตรวจสอบและการสอบบัญชีภายใน ตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลมไปพลางก่อนจนกว่าข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะสำเร็จและมีผลบังคับใช้ (สำนักงานประมาณรัฐสภา, 2558)

กองทุน กยศ. มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง กองทุนฯ มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างที่ศึกษาอยู่อำนาจและหน้าที่ของกองทุนฯให้รวมถึง 1) การถือกรรมสิทธิ์มีสิทธิครอบครองและมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ 2) การก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใดๆเกี่ยวกับทรัพย์สิน 3) การให้นักเรียนหรือนักศึกษา กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา 4) การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน 5) การกระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน นอกจากนี้อำนาจและหน้าที่ต่างๆของกองทุนกยศ. ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วกองทุนฯมีพันธกิจที่ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2541) 1) ให้กู้ยืมแก่นักศึกษาที่มีความประสงค์จะศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2) ให้กู้ยืมแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์รายได้ครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี 3) ให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้ 4) ให้เงินให้เปล่าแก่นักเรียนนักศึกษาที่ยากจนและมีผลการเรียนดี 5) มีฐานข้อมูลของผู้กู้ยืมและผู้รับเงินให้เปล่าเพื่อใช้ในการบริหารงาน 6) ติดตามและเร่งรัดการชำระหนี้ 7) จัดหาเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและทุนเงินให้เปล่า 8) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในภาพลักษณ์และบทบาทของกองทุนฯ

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินและการชำระหนี้ ในมาตรา 44 โดยระบุว่า ก่อนสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปีให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีประกาศกำหนดขอบเขตการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาครอบคลุมทั้งประเภทวิชาและโรงเรียนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาระดับชั้นการศึกษาและหลักสูตรที่จะให้นักเรียนหรือนักศึกษา กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประกาศตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วไปและส่งให้โรงเรียนสถานศึกษาและสถาบันศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษามีสิทธิ์ขอกู้ยืมเงินพร้อมทั้งระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วยให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาที่ได้รับประกาศตามวรรคสองปิดประกาศและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปในโรงเรียนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาดังกล่าว ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การให้กู้: หลักเกณฑ์การให้กู้มีลักษณะใกล้เคียงกับเงินกู้จากสถาบันการเงินทั่วไป เนื่องจากกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ที่แน่นอนโดยมีระยะเวลาปลอดการชำระหนี้ 2 ปีหลังจากนั้นผู้กู้จะต้องเริ่มชำระหนี้เงินกู้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กองทุนกำหนดภายในระยะเวลา 15 ปีโดยชำระผ่านธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ซึ่งทำให้กองทุนมีความเสี่ยงอันเกิดจากการไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินกู้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนดและกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loan : NPL) ต่อไปอีกทั้งการให้ธนาคารกรุงไทยเป็นผู้ติดตามและรับชำระหนี้เงินกู้โดยคิดค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ตามจำนวนผู้กู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้ซึ่งไม่สัมพันธ์กับเงินกู้ที่จัดเก็บได้ทำให้กองทุนทยอยสูญค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและอาจไม่คุ้มกับรายได้จากดอกเบี้ยที่เก็บจากผู้กู้ นอกจากนี้บทบาทหน้าที่และภารกิจของธนาคารกรุงไทยไม่อยู่ในสถานะที่จะติดตามหนี้เงินกู้ที่มีจำนวนมากรายและแต่ละรายมีวงเงินกู้จำนวนไม่มากได้ซึ่งอาจส่งผลให้หน้าที่หลักของธนาคารในการดำเนินธุรกรรมทางการเงินด้านอื่นด้อยประสิทธิภาพลงและไม่สามารถแข่งขันกับธนาคารอื่นได้

2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้: การชำระหนี้คืนกองทุนเงินให้ไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนกองทุน พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

2.1 ผู้กู้ยืมเงินที่มีหน้าที่ชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนกองทุนดังนี้ 1) ผู้กู้ยืมที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปีนับจากปีที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา (ครบระยะเวลาปลอดหนี้) 2) กรณีผู้กู้ยืมที่กู้ต่อเนื่องติดต่อกัน 2 ปีและไม่แจ้งสถานภาพให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบจะถือว่าเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้และมีหน้าที่ต้องชำระหนี้คืนกองทุน

2.2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้ดังนี้ 1) ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมพร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดร้อยละ 1 ต่อปี โดยต้องคืนให้กองทุนให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปีนับแต่วันที่เริ่มชำระหนี้ 2) ให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้งวดแรกภายในวันที่ 5 กรกฎาคมหลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้โดยให้ชำระหนี้คืนเฉพาะเงินต้นในอัตราร้อยละ 1.5 ของวงเงินที่ได้กู้ยืม 3) การชำระหนี้งวดต่อ ๆ ไปให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้คืนตามอัตราผ่อนชำระที่กองทุนกำหนดพร้อมด้วยดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดในอัตราร้อยละ 1 ต่อปีของเงินต้นที่ค้างภายในวันที่ 5 กรกฎาคมของทุกปี 4) หากผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ผู้กู้ยืมเงินจะต้องชำระค่าปรับหรือค่าธรรมเนียมจัดการกรณีผิดนัดชำระหนี้ตามอัตราที่กองทุนกำหนดและ 5) ผู้กู้ยืมเงินที่มีความประสงค์จะขอชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ หรือก่อนครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีสามารถชำระคืนโดยไม่เสียดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใด

อย่างไรก็ดีแม้ว่า นโยบายกองทุนกยศ. เป็นนโยบายที่มีประโยชน์ต่อบุคลากรของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งรัฐก็ได้อนุมัติเงินจำนวนมากพอสมควรในแต่ละปี ทว่าประเด็นปัญหาที่สำคัญตามนโยบายนี้คือเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาโดยการกู้ยืมเงินจาก กองทุนกยศ. แล้ว ไม่ยอมใช้หนี้กองทุนฯ ทั้งนี้ส่งผลให้เกิดผลเสียต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติซึ่งในตัวโครงการกองทุนนี้มีการคาดการณ์ว่าเมื่อเยาวชนสำเร็จการศึกษาแล้ว ทำงานแล้วจะนำเงินมาชำระหนี้ ซึ่งเงินจำนวนนี้ก็จะนำมาส่งต่อให้เยาวชนรุ่นน้องได้กู้ยืมต่อไปเป็นวัฏจักรอย่างนี้สืบไป โดยปัญหาสำคัญสำหรับ กยศ. ที่น่าจะต้องทบทวนปรับปรุงน่าจะเป็นเรื่องของภาวะขาดทุนเรื้อรังของ กยศ. ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลัก 2 ส่วนด้วยกันคือ 1) ขาดทุนเพราะไม่คืนหนี้เงินกู้ และ 2) ขาดทุนอัตราเงินเฟ้อ ในส่วนแรกนั้นก็มิใช่สาเหตุอื่นๆอีกหลายประการ เช่น ที่คืนเงินกู้ไม่ได้ก็เพราะเรียนในสาขาไม่ทำเงิน เช่น สังคมสงเคราะห์, บริษญา, โบราณคดี ฯลฯ สาขาเหล่านี้ยังประโยชน์ให้แก่สังคมมาก แต่มีรายได้ประจำในตลาดค่อนข้างน้อยจึงไม่สามารถคืนเงินต้นได้ตามระยะเวลา, การใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยของผู้จบการศึกษาเอง และ สุดท้ายเป็นเรื่องของคุณภาพของผู้เรียน ที่เมื่อจบไปแล้วแม้อยู่ในสาขาทำเงิน มีความอดออมแล้วก็ตาม แต่ความสามารถไม่สูง

มากนักจึงทำให้รายได้ไม่เพียงพอจะจ่ายหนี้ที่ก่อมา ในส่วนที่สองเรื่องการขาดทุนอัตราเงินเฟ้อ ก็เพราะ กยศ. คิดอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 1 ต่อปี ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อเป้าหมายของธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 0.5-3.0 ต่อปี ทำให้มีโอกาสสูงมากที่จะมีอัตราเงินเฟ้อสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ กยศ. ได้รับ และทำให้อัตราผลตอบแทนของเงินกู้ยืมติดลบแม้จะมีการคืนหนี้ตรงตามระยะเวลาชำระทั้งหมดของเงินกู้ที่ปล่อยไปก็ตาม

อย่างไรก็ดีกองทุน กยศ. ประสบกับปัญหารุนแรงมากขึ้นเมื่อในทางปฏิบัติแล้วกองทุนมีอัตราการผลิตชำระหนี้ที่สูง โดยในปี พ.ศ. 2544 มีอัตราการผลิตชำระหนี้สูงถึงร้อยละ 54.8 กระทั่งรุ่นที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปี พ.ศ. 2544 ก็มีผู้ไม่มาชำระหนี้ร้อยละ 27.24 จึงทำให้อัตราคืนทุนของ กยศ. มีอัตราที่ต่ำอยู่เพียงร้อยละ 33 ของเงินที่ปล่อยกู้ทั้งหมด (คำนวณโดยการให้อัตราหนี้ศูนย์ที่ร้อยละ 10) เท่านั้น (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ อารีญา มนัสบุญเพิ่มพูน, 2549) และงานของ นพรัตน์ ปิยะพงษ์ (2552) ชี้ว่า อัตราคืนทุนของ กยศ. อยู่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 29.4 พร้อมกับเสนอว่า อาจต้องมีการปรับอัตราดอกเบี้ยให้สูงกว่าร้อยละ 1 เพื่อความยั่งยืนของกองทุนที่มากขึ้น ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ทำให้การจัดเก็บเงินกู้ กยศ. ไม่สามารถทำได้เต็มที่ก็คือข่าวสารที่ไม่สมบูรณ์ของรัฐ (Asymmetric/Imperfect Information) จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่รวีวรรณ เดชานุภาพฤทธา (2545) ได้ทำการศึกษาไว้พบว่า ผู้กู้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาเมื่อจบการศึกษาแล้ว กลับมาตอบแบบสอบถามใน พ.ศ. 2545 ปรากฏว่ามีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 15,000–17,000 บาทต่อเดือน ซึ่งถือว่าสูงเพียงพอจะจ่ายคืนกองทุน ซึ่งขัดกับข้อค้นพบของ สมเกียรติและคณะที่ชี้ว่า การจ่ายคืนกองทุนมีปัญหาค่อนข้างมาก จึงตีความได้ว่า ผู้กู้มีความสามารถในการจ่ายคืน ทว่าผู้ให้กู้ไม่มีขีดความสามารถในการติดตามรายได้และทราบข้อเท็จจริงของสถานการณ์ทางการเงินผู้กู้

นอกจากนี้ ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ค้นพบในงานของ รวีวรรณ ยังชี้อีกว่าผู้กู้บางส่วนไม่ได้ชำระเงินกู้คืน อาจเกิดจาก การขาดวินัยทางการเงินและการใช้จ่ายเพื่ออสังหาริมทรัพย์ (แทนที่จะคืนหนี้ทางการศึกษา) โดยกว่าร้อยละ 86.8 ของผู้กู้ กยศ. ใน พ.ศ. 2539 ที่ในปี พ.ศ. 2545 มีสถานะกู้เงินซื้อบ้าน และมีภาระผูกพันต้องผ่อนเฉลี่ยร้อยละ 36.1ของรายได้ และมีเพียง 1.7% ที่จะออมเพื่อชำระหนี้คืน กยศ.เป็นจุดประสงค์หลัก จึงทำให้กว่าร้อยละ 60.6 มีปัญหาในการจัดสรรเงินมาคืนกองทุนฯ ในปี 2556 โดยนางสาวจิตติมา วิชัยรัตน์ ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กล่าวว่า ปัญหาใหญ่ของ กยศ. คือ ผู้กู้อยากไม่ยอมใช้หนี้ มีสัดส่วนถึง 48% และปีล่าสุด มียอดครบกำหนดชำระ 50,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 5 ก.ค.ที่ผ่านมา มีผู้กู้ไม่มาชำระหนี้ถึง 20,000 ล้านบาท ทำให้ กยศ. ขาดเงินที่จะนำไปปล่อยกู้ต่อให้กับนักเรียนรายเดิมและนักศึกษารายใหม่ จึงต้องของบประมาณในจำนวนที่สูงขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2557 ถูกตัด 6,700 ล้านบาท จากที่ขอไป 23,000 ล้านบาท ซึ่งจะสามารถปล่อยกู้ รายใหม่ได้เพียง 35,000 ราย จากแผนเดิมจะปล่อยกู้ปีนี้ 230,000 ราย จากแผนเดิมจะปล่อยกู้ปีนี้ 230,000 ราย (ไทยรัฐออนไลน์, 2559)

จะเห็นว่าปัญหาเด็กกู้ยืมกองทุน กยศ. ไม่ยอมชำระหนี้เป็นปัญหาใหญ่ของการบริหารจัดการกองทุน ซึ่งรัฐบาลก็พยายามแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของปัญหาการชำระหนี้กองทุน กยศ. เพื่อให้เข้าถึงปัญหาที่แท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการบริหารจัดการกองทุนต่อไป

บทวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ยศ.

ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาปรากฏการณ์ในพื้นที่โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนรายละเอียดประเด็นปัญหาพอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานประมาณรัฐสภา, 2558; สุประพล พาฬโพธิ์ และสมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2554)

1. ปัญหาที่เกิดจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เมื่อวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์หลักของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ การให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ยากจน เป็นผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าครองชีพในระหว่างศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินของผู้ปกครอง พร้อมทั้งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติโดยรวม โดยกองทุนฯ มีความมุ่งหวังว่าผู้ที่จะศึกษาเล่าเรียนได้สำเร็จตามหลักสูตร มีความรับผิดชอบตนเองและสังคมมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนหลังจากสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาเป็นทุนหมุนเวียนให้รุ่นน้องได้มีโอกาสกู้ยืมเรียนต่อไป ดังนั้นกลุ่มเป้าหมาย (Target Group) ของกองทุนฯ ซึ่งได้แก่ นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และมีความประสงค์จะเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมจนถึงระดับปริญญาตรีจึงเป็นจุดอ่อนของกองทุนฯ ที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามความคาดหวังของกองทุนฯ และปัญหาจากการบริหารกองทุน โดยให้อำนาจแก่สถาบันการศึกษามากเกินไป โดยเฉพาะกระบวนการคัดเลือกผู้กู้ การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ ซึ่งสถาบันการศึกษาดำเนินการไม่รัดกุม และบางแห่งมีลักษณะการให้กู้เชิงพาณิชย์ กล่าวคือ มีการรับนักศึกษาที่ไม่มีคุณภาพและหรือไม่ได้ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเข้ามาศึกษา เพื่อเพิ่มจำนวนเป้าหมายรายหัวในการบริหารจัดการงบประมาณจากกองทุนมาไว้ที่สถาบันการศึกษานั้นๆ ทำให้การให้กู้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน รวมทั้งปัญหาการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่มีการติดตามผลการดำเนินงาน ไม่ติดตามว่าผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ได้ศึกษาต่อหรือไม่ และผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระแล้ว มีชีวิตอยู่หรือไม่ ประกอบอาชีพอะไร รายได้เท่าไร

2. ปัญหาที่เกิดจากผู้กู้ยืม ผู้กู้ยืมที่ค้างชำระถือเป็นปัจจัยสำคัญของปัญหา เนื่องจากเป็นผู้ที่ตัดสินใจที่จะชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้โดยปัญหาที่เกิดจากผู้กู้ยืมเกิดได้หลายกรณีได้แก่ ภูมิสำเนา สถานภาพส่วนบุคคล ระดับการศึกษา การมีงานทำ รายได้ การมีหนี้สินอื่นๆ ความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก และการได้รับข้อมูลข่าวสารซึ่งทั้งหมดนี้มีส่วนสำคัญในเรื่องของการชำระหนี้ทั้งนี้ระดับการศึกษาการสำเร็จการศึกษาเป็นปัญหาส่วนบุคคลที่มีความสำคัญต่อภาวะการมีงานทำ การสร้างรายได้ของผู้กู้หากผู้กู้มีระดับการศึกษาที่ต่ำจนไม่สามารถหางานทำ และมีรายได้เพียงพอกับที่จะชำระหนี้เงินได้นอกจากนี้สถานภาพสมรสหรือโสดก็เป็นเหตุผลสำคัญ เนื่องจากผู้กู้จะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นจากการมีบุตรผู้กู้จึงต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในครอบครัวก่อนการชำระคืนเงินกู้ สาเหตุของปัญหาการค้างชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีดังนี้

2.1 ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กล่าวคือ ผู้ที่เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) มีความเข้าใจว่าการที่ไม่จ่ายหนี้ ยศ. นั้นไม่ได้ส่งผลกระทบอะไรกับตัวเองและเข้าใจว่าหนี้ ยศ. เป็นหนี้ที่ติดตัวผู้กู้เพียงคนเดียวหากผู้กู้มีอันเป็นไปในอนาคตข้างหน้าหนี้ ยศ. ก็จะถูกสูญหายโดยไม่ตกทอดถึงญาติ พี่น้อง คนอื่นๆ ในครอบครัว กอปรกับเมื่อผู้กู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วต่างก็แยกย้ายไปทำงานต่างถิ่นหรือไม่ได้อาศัยอยู่บ้านตามที่อยู่ที่เคยแจ้งไว้ในสัญญาผู้กู้ทำให้ผู้กู้ไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของตนเนื่องจากการแจ้งรายละเอียดโดยรวมหนี้ ยศ. และอัตราการชำระหนี้รายปีในแต่ละปีนั้นจะมีการแจ้งผ่านทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่แจ้งไว้ในสัญญาเงินกู้เพียงครั้งเดียวเท่านั้นคือหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 2 ปี

2.2 ภาวะการมีงานทำของผู้กู้ หลังจากผู้กู้สำเร็จการศึกษาแล้วนั้นผู้กู้มองว่าระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี ถือว่าสั้นเกินไปสำหรับผู้กู้บางรายที่จะต้องหางานทำ หรือผู้กู้บางรายเกิดการย้ายงานบ่อยไม่มีความ

มันคงในหน้าที่การงาน หรือผู้กู้บางรายเรียนมาในสายวิชาที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทำให้ต้องตัดสินใจทำงานอย่างอื่นหรืองานอะไรก็ได้ซึ่งไม่ตรงสายงานที่เรียนมาจึงส่งผลให้ค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ กยศ. อีกทั้งสภาวะการว่างงานของผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทำให้ไม่มีเงินมาใช้หนี้ กยศ. ตามระยะเวลาที่กำหนด

2.3 บทบังคับในการลงทะเบียนผู้ไม่ชำระหนี้ กยศ. ไม่มีบทบังคับที่ชัดเจนแน่นอน ทำให้ผู้กู้ไม่เกรงกลัวต่อการเป็นหนี้ กยศ. รวมทั้งผู้กู้ไม่ได้ให้ความสำคัญในบทบังคับนั้น ๆ และไม่เชื่อว่าจะสามารถบังคับได้จริง กองทุนการศึกษายังไม่มีการติดตามทวงหนี้อย่างจริงจัง เช่น ไม่มีการจัดส่งเอกสารติดตามทวงหนี้อย่างสม่ำเสมอในกรณีที่ผู้กู้ขาดการติดต่อชำระหนี้หลังระยะเวลาปลอดหนี้ไปแล้ว 2 ปี หรือไม่มีการจัดส่งเอกสารแจ้งเตือนการชำระหนี้ในแต่ละปีให้กับผู้กู้ได้รับทราบจึงทำให้ผู้กู้เพิกเฉยต่อการชำระหนี้ในแต่ละปี

2.4 สิ่งเร้าจากภายนอก การที่ผู้กู้สำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำหรือได้เข้าไปสู่องค์กรใดองค์กรหนึ่งก็จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรที่มีความหลากหลาย ค่านิยม แฟชั่นขององค์กรที่ทันสมัยและเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้กู้หลงระเหิดหรือยึดติดกับค่านิยม แฟชั่นขององค์กรมากเกินไปจนไม่ได้ตระหนักถึงการชำระหนี้ กยศ. และขาดจิตสำนึกในการชำระหนี้ตามเกณฑ์ข้อตกลงในสัญญา

2.5 ปัจจัยภายในครอบครัว กล่าวคือ จากเดิมสภาพครอบครัวของผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาคือผู้ที่มีสภาพครอบครัวยากจน หรือมีรายได้น้อย เมื่อผู้กู้สำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำจิตสำนึกแรกของผู้กู้จะต้องดูแลครอบครัวซึ่งรายได้หรือค่าตอบแทนที่ได้จากการทำงานนั้นส่วนหนึ่งก็ต้องแบ่งมาดูแลครอบครัว หรือตอบแทนคุณบิดามารดาโดยไม่ได้คำนึงถึงการชำระหนี้ กยศ. แต่อย่างใด

3. ปัญหาที่เกิดจากเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์การชำระหนี้ประเด็นปัญหาการดำรงอยู่ด้านการเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (Sustainability) เนื่องจากกองทุนฯ ถูกจัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางสังคม จึงมิได้มีการระบุว่าการกู้ยืม จะต้องหมุนเวียนหรือดำรงสถานะทางการเงินได้ด้วยตนเองหรือไม่ ดังนั้น การกำหนดเงื่อนไขการชำระหนี้ของกองทุนฯ เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากมีลักษณะผ่อนปรนมาก (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพียงร้อยละ 1 ต่อปี) การไม่กำหนดรายได้ของผู้ค้ำประกัน อีกทั้งระบบการติดตามและบังคับการชำระหนี้ทั้งกรณีผู้กู้และผู้ค้ำประกันไม่เข้มงวดทำให้รายได้จากการชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่เพียงพอสำหรับการบริหารและจัดการกองทุนฯ ทำให้เงินที่กู้ยืมมีลักษณะคล้ายเงินอุดหนุนหรือให้เปล่ามากกว่า จึงมีแนวโน้มสูงที่รัฐจำเป็นต้องรับภาระในการสนับสนุนงบประมาณให้กองทุนฯ ต่อไปเรื่อย ๆ

4. ปัญหาที่เกิดจากการกำหนดนโยบาย/น่านโยบายไปปฏิบัติ กล่าวคือ

4.1 การให้กู้ยืมของกองทุน อยู่ภายใต้เงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ยากจน เป็นผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าครองชีพในระหว่างศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยมีได้กำหนดเงื่อนไขในสาขาวิชาที่ผู้กู้ศึกษา ประกอบกับในการพิจารณาให้ผู้สถาบันการศึกษาก็ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขทางด้านสาขาวิชาที่ผู้ขอกู้กำลังศึกษา จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายของกองทุนค่อนข้างเปิดกว้างในแต่ละสาขาวิชาไม่มุ่งเน้นในสาขาที่ขาดแคลนและสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ จึงทำให้ผู้กู้เป็นบัณฑิตที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานผู้กู้จึงมีโอกาสดอกงานสูง จึงไม่มีรายได้ในระดับที่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้

4.2 การบริหารกองทุน มีการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งมีวาระคราวละ 2 ปี มีหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการบริหารกองทุน พร้อมทั้งกำกับดูแลและประชาสัมพันธ์ผลงานต่างๆของกองทุน จึงถือได้ว่าคณะกรรมการกองทุนฯมีบทบาทสำคัญให้การบริหารระบบภายในทุกเรื่องทั้งเป็นผู้กำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ พร้อมทั้งสร้างหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงิน รวมทั้งการมอบหมายให้บุคลากรภายนอกหรือคณะอนุกรรมการปฏิบัติการอย่าง

หนึ่งอย่างใดตามกฎหมายที่กำหนด โดยที่คณะกรรมการฯ มีวาระคราวละ 2 ปี จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในเชิงนโยบาย การสนับสนุน การติดตาม หรือการผลักดันในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนโดยเฉพาะแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ

บทสรุป

แนวทางการแนวทางแก้ไขการชำระหนี้กองทุนนั้นมีหลายแนวทาง 1) สถานศึกษาที่กำกับดูแลการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศให้กับผู้กู้ยืมรายใหม่เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และการชำระหนี้ของผู้กู้หลังจากระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีไปแล้ว 2) หน่วยงานทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จะรับบุคลากรเข้าทำงานควรมีการเก็บข้อมูลประวัติเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของบุคลากรนั้นๆว่าเป็นบุคคลที่ได้มีการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ เพื่อถ่ายทอดการกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักในการชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 3) ควรจัดระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้เหมือนกับระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกู้ยืมปกติ โดยการหักผ่านบัญชีเงินเดือนของหน่วยงานต้นสังกัดของผู้เป็นหนี้หรือผู้กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 4) ควรบังคับใช้มาตรการในการลงโทษผู้ที่ไม่ชำระหนี้ กยศ. อย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้เกรงกลัวและตระหนักในการชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา 5) ควรมีการติดตามทวงหนี้กับผู้กู้ อย่างจริงจังโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแจ้งให้ผู้กู้ทราบยอดหนี้ของผู้กู้ในแต่ละปีโดยมีการจัดส่งเอกสารแจ้งเตือนการชำระหนี้และติดตามทวงหนี้ในทุก ๆ ปี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- นพรัตน์ ปิยะพงษ์. (2552). *ความยั่งยืนทางการเงินของกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รวิวรรณ เดชานุกาฬฤทธา. (2545). *การวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2539 ผู้กู้ "กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา"*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ อารียา มนัสบุญเพิ่มพูน. (2549). *การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (โครงการวิจัยการประเมินนโยบายสาธารณะด้านสังคมที่มีความสำคัญ)*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- สำนักงานประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2558). *เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- สำนักงานประมาณรัฐสภา. (2558). *วิเคราะห์การบริหารงบประมาณกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ; การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ; ปัญหาและอุปสรรคการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา; กยศ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุประพล พาฬโกวิท และสมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2554). *ปัญหาการค้างชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กรณีศึกษาผู้กู้ยืมที่ค้างชำระ*. จาก http://mis.krirk.ac.th/librarytext/MPA/2554/No/Suprapol_Parlipho_2554.pdf
- สุประพล พาฬโกวิท และสมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2548). *ปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้กู้ที่ค้างชำระหนี้*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.